

Kültürel Erdemler Ölçekleri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürel Erdemler Ölçekleri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25166>

Özet

Kültürel Erdemler Ölçekleri, İbrahim Demirci ve Halil Ekşi tarafından 2018 yılında yürütülen geniş kapsamlı bir karma yöntem çalışması ("Keep calm and be happy: A mixed method study from character strengths to well-being") parçası olarak geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerin karakter güçleri ile genel iyi olma düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelerken, bu ilişkinin kültürel bağlamda nasıl şekillendiğini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle Türk kültürüne özgü veya bu kültürde öne çıkan erdemleri ve güçlü yönleri tespit etmek üzere tasarlanmıştır.

Geliştirme süreci, pozitif psikoloji alanındaki karakter güçleri kuramına dayanmakla birlikte, evrensel erdemlerin kültürel yorumları ölçmeye odaklanmıştır. Bu araç, hem akademik araştırmalara hizmet etmek hem de uygulamalı psikoloji alanında kültüre duyarlı değerlendirme yapılmasına imkan tanımak amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kültürel Erdemler, Karakter Güçleri, Pozitif Psikoloji, İyi Olma, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Türkiye.

Yazarlar

İbrahim Demirci, Halil Ekşi.

Amaç

Kültürel Erdemler Ölçeklerinin temel amacı, pozitif psikolojinin temel yapı taşlarından olan erdemleri ve karakter güçlerini Türk kültürü bağlamında geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek bir araç sunmaktır. Bu ölçek, evrensel olarak kabul edilen karakter güçlerinin (örneğin, VIA sınıfında) yerel ve kültürel olarak nasıl tezahür ettiğini ortaya koymayı hedeflemiştir.

Ölçek aynı zamanda, kültürel erdemlerin bireylerin psikolojik adaptasyonu ve iyi olma düzeyleri üzerindeki yordayıcı etkisini ampirik olarak incelemek için tasarlanmıştır. Bu sayede, kültüre özgü güçlü yönlerin geliştirilmesi yoluyla mutluluk ve tatmin düzeylerinin nasıl artırılacağına dair uygulamalı çalışmalara zemin hazırlanmıştır.

Yapı

Ölçek, temel psikolojik yapı olarak "Kültürel Erdemler"i ölçmektedir. Bu yapı, bireylerin kültürel normlara, değerlere ve beklentilere uygun olarak sergiledikleri, karakter gelişimine katkıda

bulunan olumlu kişilik özelliklerini ifade eder. Geliştirme çalışması, bu kültürel erdemlerin, genel ölçek geliştirme literatürüne uygun olarak, iyi olmanın önemli bir kaynağı olduğunu varsaymaktadır.

Ölçeğin alt boyutları ve faktör yapıları, araştırmacıların kültürel erdemleri hangi spesifik alanlarda (örneğin, aileye saygı, misafirperverlik, dürüstlük, çalışkanlık gibi Türk kültüründe öne çıkan değerler) gruplandırılmasına yardımcıdır. Bu boyutlar, genel karakter gücü modellerinin kültürel olarak filtrelenmiş yansımalarıdır.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik değerleri belirtilmemiş olmakla birlikte, bir geliştirme çalışması olduğu için ölçeğin geçerlik çalışmalarıyla titizlikle yürütüldüğü varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu süreçte öncelikle uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği (Content Validity) sağlanmıştır. Ardından, yapı geçerliğini (Construct Validity) test etmek amacıyla veri toplanmış ve faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Yapı geçerliği kapsamında, ölçeğin teorik olarak ilgili olduğu diğer yapılarla (örneğin, yaşam doyumu, depresyon, genel iyi olma) ilişkilerini inceleyen ölçüt bağımlı geçerlik (Criterion-Related Validity) çalışmalarıyla yapıldığı tahmin edilmektedir. Bu çalışmalar, ölçeğin gerçekten kültürel erdemler yapısını ölçtüğünü göstermeyi amaçlamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik (Reliability) bilgileri kaynakta detaylı olarak sunulmamıştır. Ancak, modern psikometrik araçların geliştirilmesinde en azından iç tutarlılık güvenirlilik katsayısının (Cronbach's Alpha) raporlanması beklenir. Bu katsayı, ölçeği oluşturan maddelerin aynı yapıyı ne ölçüde tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ayrıca, ölçeğin zaman içinde tutarlılığını değerlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirliği (Test-Retest Reliability) çalışmalarıyla da çalışılmış olması muhtemeldir. Bu, özellikle kültürel erdemler gibi görece stabil kişilik özelliklerini ölçen bir araç için önemlidir.

Faktör Analizi

Kültürel Erdemler Ölçeklerinin geliştirilmesi aşamasında, ölçeğin faktör yapısını belirlemek için muhtemelen hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA, ölçek maddelerinin kültürel erdemler yapısı altında kaç alt boyutta toplandığını keşfetmek için uygulanmıştır.

DFA ise, AFA sonuçlarıyla elde edilen faktör yapısının farklı bir örneklem üzerinde teorik modele ne kadar uyduğunu test etmek için kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu

yapışın? destekleyerek, kültürel erdemlerin hiyerarşik veya bağımsız faktörler halinde organize olduğunu ortaya koymuştur.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Developmental) Çalışması

Format: Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatında (Örneğin: "Hiç katılmıyorum"dan "Tamamen katılıyorum"a) maddelerden oluştuğu varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve/veya genel yetişkin popülasyonu (Araştırmanın hedef kitlesine bağlı olarak).

Yaş Grubu: Ergenlik sonrası ve yetişkinlik dönemi (18 yaş ve üzeri).

Popülasyon Detayları: Çalışma, Türkiye'deki bireylerin kültürel erdemlerini ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçüğü. Ölçek, Demirci ve Ekşi'nin geniş kapsamlı karma yöntem araştırmasının nicel kısmının oluşturulmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Erdem Teorisi, Kültürel Psikoloji, Karakter Gelişimi, Öznel Yaş Oluş, Ölçme ve Değerlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Saflanmamıştır.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sorumlu yazarın kişisel iletişim adresi saflanmamıştır.

Yazın Adresi: İbrahim Demirci (Sorumlu Yazar).

İletişim: ibrahimdemircipdr@gmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yaşı

Test Yaşı: 2018

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanılm için genellikle yazarların izniyle

ücretsiz olarak temin edilebilir. Ticari veya klinik kullanımlar için yazarlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Erişim Bilgisi: Ölçeğin orijinal DOCX formatındaki dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: kulturel-erdemler-olcekleri-toad.docx

Kaynaklar

Demirci, ?. & Ekşi, H. (2018). Keep calm and be happy: A mixed method study from character strengths to well-being. *Educational Sciences: Theory & Practice* 18(29) 303-354. <http://dx.doi.org/10.12738/estp.2018.2.0799>

Kültürel Erdemler Ölçekleri. (n.d.). [DOCX Dosyası](#).

Kültürel Erdemler Ölçeklerinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için yazarla iletişime geçilmesi veya referans makaleye başvurulması gerekmektedir.